

När Stulta-Nils skulle ha måg :
Dramatiserad folklifsskildring i
3 afd.

Haglöf, Karl,

81 Fa Br.

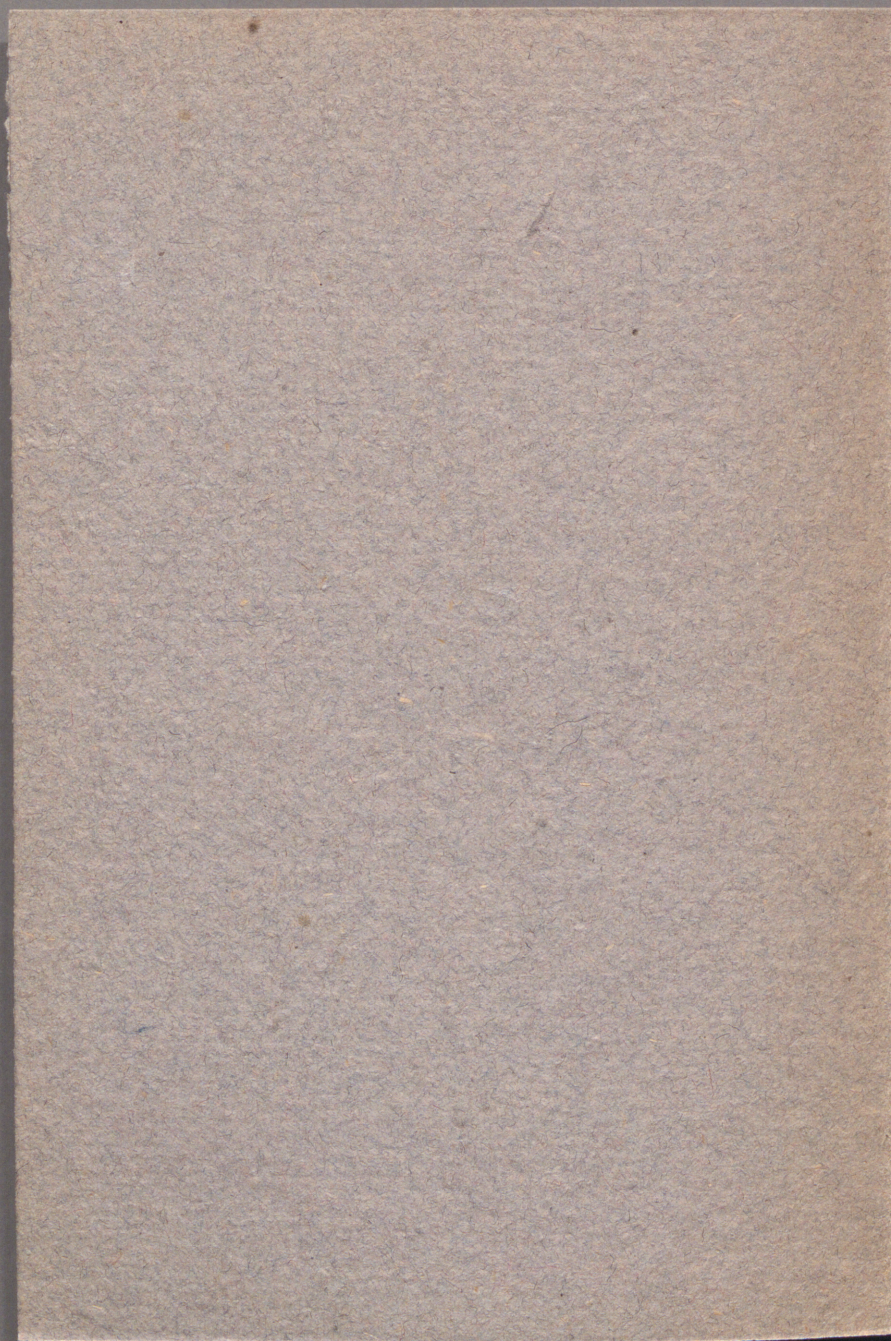

HAGLÖF

MÄR STULTA-NILS

SKULLE HA MÅG

1911

Vitt. So.
Dram.
(1899)

När Stulta-Nils skulle ha måg.

Dramatiserad folklifsskildring

i 3 afdelningar.

Författad och utgifven
af

K. S. HAGLÖF,

Alsbäck, Borlänge.

Pris 40 öre.

Hasselkvist & C:os tryckeri.
Borlänge 1911.

PERSONER:

Nils Högstedt, jordbrukare, f. d. kapten.

Laura, hans fru.

Lisett deras dotter.

Jerk, betjänt.

Lidner

Päronkvist } ynglingar.

Rosenlund }

Spelas af 5 herrar och 2 damer.

Scenen föreställer Nils Högstedts kontor eller enskilda rum. Vid väggen ett skrifbord, 2 stolar och en kommod. Nils Högstedt (med öknamnet Stulta-Nils). sitter och skrifver, då betjänten kommer in.

Jerk: (*med militärisk hälsning*) God dag, kapten.

Högstedt: God dag, Jerk.

Jerk: Vi hade i går den första, och jag som har mina gamla föräldrar att försörja och behöfver pengar, tänkte fråga, om jag kan få ut min månadslön i dag.

(Högstedt skrifver fortfarande utan att göra min af ett svar. Jerk står tigande en stund, men talar senare för sig sjelf, med handen skyggande mot patronen.) Det går väl som det brukar gå; jag får väl ett par tre kronor nu och får nån gång eller aldrig det öfriga. Det är fasligt uselt ställt alltjämt i den här gården. Jag vet sannerligen inte, hur länge jag står ut med det här.

Högstedt: Det är litet nätt i kassan, min kära Jerk, och nu råkar jag just ha en vaxel, som skall betalas om 3 à 4 dar, och jag vet sannerligen inte, hvar jag skall ta pengar ifrån.

Jerk: Ja, men kapten har ju min lön från förra månaden att dra på, för kapten skulle ju få pengar den 6:te den här månaden.

Högstedt: Ja, ser du, pengarna, dom kommer och dom går alldeles som solen. Hur skall det bli. Är du i stort behof?

Jerk: Ja, tyvärr!

Högstedt: Om jag inte (*reser sig upp och går haltande åt Jerk*) vore så förskräckligt ofärdig, så att jag kunde komma ut i verlden, skulle jag allt göra någon råd, men nu — — — Ja, jag får väl försöka. — — — Åj, åj, åj, min rygg och mitt ben, åj, hvad det värker!

Jerk: (*afsides*) Ja, går dä inte som jag tänkte. (*Högt säger han:*) Om kapten hade kunnat ge mig åtminstone 25 kronor, så sluppe far och mor fara illa de första dagarne. Så är det en annan sak: vi ha i dag landtbruksmöte här i byn, och det vore bra för mig också att ha en slant.

Högstedt: Det är inte så godt, då det är så dåliga tider. Jag ser ingen annan utväg, än att du får väl lof att flytta den 24 i den här månaden. Hå, hå, ja, ja! (*För sig sjelf*) Om dä nånsin blefve nå bättre. Få se om jag får länsman på mig, rätt hvad det är. (*Högt säger han:*) Jerk, gå efter posten, få se, om det ljusnar något sedan. (*Jerk går, men*

stannar i dörren och säger:) Väntar kapten något särskildt?

Högstedt: Åhnej, inte just. (*Jerk går vidare.*)

Frun kommer in, är snyggt klädd, synes vara en dam af mode med högt uppsatt hår (helst med en grå peruk, som kan passa för hennes stånd.) Hon har en kaffebricka med några tomma koppar, socker och grädde. Hon makar undan papperen på skrifbordet och sätter dit brickan.)

Högstedt: Om vi bara hade råd, skulle vi fara efter doktorn, jag tror att jag går åt, om jag inte får någon bot för det här onda. (*Grinar illa och stultar öfver golfvet, under det att han tar sig om benet.*) Men det är inte såna tider nu. Kan du veta nån råd, hur jag skall få några hundra krisch, så att jag klarar mej för den där växeln den 24:de. Därtill fordrar betjänten ut sin lön, och jag fann ingen annan utväg än att säga upp honom till flyttningen.

Frun: (*slår ihop händerna, suckar och ser bedröfvad ut.*) Har det gått så långt!

(*Betjänten kommer och lämnar posten.*)

Jerk: Jag tycker, att det skulle bli på tiden, att vi skulle få dragningslistan på teaterlotteriet. Det är väl ingen med nu heller.

Högstedt: (*Letar bland brefven.*) Få se, hvad det här kan vara. (*Bryter brefvet.*) Jo, värkligen. Tag fram lottsedeln, mor, skola vi titta.

(*Frun letar rätt på sedeln och säger:)* Det här numret 3413 är ett olycksnummer och mins, att jag sa'et. Jag tar och rifver sönder det. (*Rifver itu papperet.*)

Jerk: Kära söta frun, jag har hälften i den och satt så stor tillit till, att jag skulle vinna en liten förmögenhet till slutet och i alla fall få vi igen pengarne förr eller senare. Så där skulle frun inte ha gjort. Tänk, om vi finge högsta vinsten.

Högstedt: Sa du 3413, titta ni båda, det är väl aldrig möjligt!

Båda rusa dit. Jerk tittar noga och säger slut-

ligen: Var då inte det, jag tyckte mej känna. (*Hoppar som en galning på golfvet, tar upp bitarne af lottsedeln och passar dem tillhoppa*). Vi ha vunnit 100,000 kronor, 50,000 hvadera, då var saker då!

Frun: (*Rycker sig i håret och nyper sig i näsan*). Är jag verkligen vaken! Är det möjligt! Det är väl aldrig så väl!

Högstedt: Ändtligen har lyckan sparkat mej. Nu kan jag betala vaxeln, nu kan jag betala din lön, och nu har jag råd att ta dig kvar ett år till.

Jerk: Nej tack, kapten, det som är sagt, är sagt. Nu skall jag försöka att klara skifvan på egen hand. Tänk hvad far och mor skola bli glada. Nu köper jag nog mig ett eget hem med litet jord till.

Högstedt: Men hör du, mor, när vi nu bli litet smått förmögna, ska vi ta oss en rättare, eller hur skola vi få oss någon hjälp. Ha vi inte nu utsigt att få oss en ordertlig måg!

Frun: Du vet, att Lisett i allting rättar sig efter våra önsknings och befallningar, så att om vi säga, att hon skall ta den eller den, så gör hon det utan om och men.

Högstedt: Har hon inte nämt något åt dig om, att hon grundar på någon.

Frun: Nej då, och jag är viss på, att hon är alldeles fri och ledig.

Högstedt: (*vänd till Jerk*) Jag ger dig 500 kronor, om du kan fiska upp och få tag uti en regäl måg åt oss, desto förr, ju hellre. Om du kan vädra upp någon på landtbruksmötet i dag, så — — ja, du har hört!

Jerk: Det är ett jädrans uppdrag, men nog skall jag försöka. Emellertid, säg då först och främst, hurudan måg kapten vill ha. Jag vill veta om ålder, yrke, egenskaper och förmögenhetsvilkor och allt som hör dit.

Högstedt. Jo, för det första ska han ha gjort ifrån sig exercisen, för det andra skall han se bra ut, för det tredje bör han kunna med jordbruk, för det

fjärde bör han kunna läsa, räkna och skriva, för det femte skall han vara god om minst 20,000 kr., för det sjätte, nykterhetskarl, och för det sjunde bör han ej vara alltför dum af sig. Nu har du fått besked. Låt se, att du sköter dig! Och så en sak till, du skall ta honom med hit så att mor och jag — — och Lisett med för resten får fälla utslaget. Vi tumma på det.

Jerk: Skall ske, herr kapten. (*Går ut.*)

Högstedt: Jo, jo, du mor, återigen börjar det ljusna för oss. Vi ha haft det tråkigt nog den sista tiden. Hvad allt kan bli förändradt på några få minuter. Nu kan man andas ut en smula och behöfver inte stå under toffeln på hela världen. Det var en sabla tur det där.

Frun: Ja, det var för innerligt väl, men hvarför kunde du inte ta lottsedeln ensam? Du ser nu, hur det varit i så fall. Nu skall Jerk bli lika förmögen, som sin husbonde. Tänk, om han nu skulle falla på den tanken att vilja ha vår Lisett till fru också. Men, fy katten, pengarne, vi få, skall nog hjälpa upp både det ena och det andra, och våra aktier på äktenskapsmarknaden skall väl också stiga betydligt.

Högstedt: Jo, jo mensan! (*Hostar och bröstas sig.*) Nu skulle jag lefva glada dagar, om jag hade någon, som skötte gård och hem åt oss. Tänk om vi hade en nykter och skötsam måg. Visst är Lisett en smula omodern, om jag så må säga, men se pengarne, dom gör mycket, dom. Vi få se, om Jerk duger till att söka rätt på någon. (*Det knackar på dörren. En handelsresande stiger in, bugar och helsar. I handen bär han en väska och paraply.*)

Lidner: Ursäkta, mitt namn är Lidner, jag ville fråga herrskapet, om jag får sälja några maskiner, redskap, kraftfoder eller benmjöl. Jag reser nämligen för firman Ficher och Becker, Stockholm.

Högstedt: Nej, nej, sånt der befattar jag mig inte med. Sånt får mågen skaffa. Har du hört, att vi ha vunnit på lotteri?

Lidner: Jag är främmande på platsen, så att

jag har inte reda på sådant. Gratulerar i så fall. Då skall jag be att få bli presenterad för eder herr måg.

Högstedt: Han träffas inte för tillfället, det vill säga, ja om fyra, fem veckor kan ni höra hit. Då är det möjligt att det blir affär. Adjö! (*Afsides.*) Nog lär bröllopet vara öfverstökadt till dess.

Lidner: Hoppas att jag blir i tillfälle att få göra upp en god leverans till våren och sommaren. Glöm inte bort mej! Adjö. (*Går ut.*)

Högstedt: Lisett — — — (*Högre*) Lisett!!

(*Hon visar sig i dörren. Lisett är en missformad flicka, ej alls trefligt klädd samt har en stor puckel på ryggen. Medelst näskitt skarfväs näsan ut på ena sidan och själfva nästippen pekar litet smått uppåt.*)

Högstedt: Nu ha vi vunit 50,000 kronor på teaterlotteriet på den där lottsedeln, som vi köpte ihop med Jerk. och nu har han likaså vunnit 50,000 kr. Nu har han bestämt sig för att flytta ifrån oss, och nu är det meningen, att vi ställer så, att du tar en karl och gifter dig allra senast till den 24:de, för vi kan inte sköta oss med mindre vi har en karl i gården.

Lisett: Ska jag så. Hur skall detta gå till, då jag inte har någon fästman?

Högstedt: Det går väl an att få en sådan snart.

Lisett: Men då tror jag, att mamma eller pappa får lof att hjälpa mig.

Högstedt: Vi ska försöka att hjälpas åt. Jag och mor, vi skola ordna den saken, och troligen ha vi snart klarat upp det.

Lisett: Är detta möjligt. Nog vore det skojigt att ha fästman, förstås. Men jag vill inte ha någon gammal och ful fästman, hör ni det; och inte en, som är elak heller.

Frun: Det behöfver du inte, nu när vi blifvit så förmögna. Tag och snygga upp dig ifall att någon kunde komma hit i dag, då det blir landtbruksmöte. Sätt på dig bästa kläderna.

(*Lisett går ut, åtföljd af frun.*)

(*Ridån faller.*)

Adra afdelningen.

(*Rummet är detsamma. Högstedt står i fönstret och tittar ut och säger om en stund:*) Åj, åj, åj, samma fördömda värk i alla leder. (*Går och rultar och tar sig om benet. Tittar på klockan och tittar ut igen.*) Klockan är redan fyra och ingen måg synes till. Undrar just om han får tag i någon i dag. (*Tittar ut än en gång.*) Nu kommer Jerk, få se hur det lyckats honom. Jo, han har en karl till med sig. (*Hvisslar till ett långt ljud.*) Nu ha vi mågen här. Mor! — — — Mor!! Nu äntligen ha vi mågen här. Kom in genast.

(*Jerk kommer in med triumferande min, gör honnör och säger:*) Herr kapten! Det var lättare sagt än gjort, det där. Emellertid har jag nu fått fatt i en, som jag tror skall passa. Skulle ni kassera honom, så har jag två till att välja på.

Högstedt: Bussigt! Har du honom med dig?

Jerk: Ja, han är ute på trappan.

Högstedt: Bed honom stiga in.

(*Jerk går ut, kommer snart in och har en ung herre med sig. Pärönqvist är snyggt klädd, bugar sig och tittar sig omkring. Jerk presenterar herrskapen för hvarandra:*) Kapten Högstedt, fru Högstedt, och detta är herr Pärönqvist från Kyrkbyn.

Högstedt: Hååå, är det Alfred Pärönqvists son?

Pärönqvist: Ja, just så. (*Jerk går ut.*)

Högstedt: Det var inga dumma tag. Då är du en morsk pojke, och det ser jag också på dig. Krigare kanske?

Pärönqvist: Nej, jag är jordbrukare och ingen-ting annat.

Högstedt: Rätt så. Jordbrukare tycker jag är bästa folket. Du har hört att jag åstundar få en måg. Jerk har ju sagt det?

Pärönqvist: Jag hörde det af honom och följde med in, enär han så enträget bad mig därom. Skulle jag kunna ha den höga äran.

Högstedt: Vi skola se till. Din far rår ju om gården och har pengar på banken, och du är ju ende son?

Päronqvist: Ja. det är sannt.

Högstedt: Så är du väl handad med skrifning och räkning, det där går ju arf i din slägt.

Päronqvist: Ja till husbehof, sen jag gick på folkhögskolan.

Högstedt: Nykterhetskarl också?

Päronqvist: Naturligtvis, jag hvarken röker eller snusar eller brukar starksaker.

Högstedt: En sabla duktig pojk. Vore du dum så syntes det på dig; nej för all del, dum är du heller inte, du är alldeles så, som jag vill ha dig. Mor (*vänd till frun*) den här mannen ta vi, han är både den första och den bästa, är du inte med på dä?

Frun: Det får du sjelf afgöra, annars inte mig emot. Skola vi nämna något åt Lisett om saken?

Högstedt: Asch, det behöfs inte. Hör du Päronqvist, vill du bli måg åt mig. Du har väl hört att vi vunnit på lotteri. Nå, en sak i taget, vill du bli måg åt oss?

Päronqvist: Det skulle verkligen smickra mig, ifall jag finge den äran.

Högstedt: Uppgjort då. Titta hit en annan dag, hör du det. Kom på torsdag så få vi talas vid närmare. (*Päronqvist hoppar två hopp på hvardera foten, då han, vänd åt dörren, ämnar aflägsna sig. Vänder sig i dörren, bugar och säger:)* Nå, adjö svärfar och svärmor.

(*Jerk rusar in och talar i ifrigt tonfall:)* Ni antog honom kanske, fastän det var på tre olika vis det förhöll sig med honom, som stred *mot* min instruktion.

Högstedt: Nå hur så, fatta dig kort och godt.

Jerk: Han skall på exercis om fjorton dar och bli borta 8 månader; vidare äro de där Päronqvists många syskon, så det kan inte bli så mycket på person.

Högstedt: Hva attan säger du. Dä går åt skogen. Spring efter karlen och ropa honom tillbaka.

(Jerk rusar ut.)

(Högstedt, som lägger ögat mot fönsterrutan och tittar ut, talar i harmsen ton:) Hur i sju millioner långärmade vapenrockar ska det där bli. Han sade ju, att han var enda son till Alfred Pärönqvist, och Jerk sa, att de voro många syskon. Det der förstår jag inte. Således är karlen en riktig skurk och bedragare. Det var tur att vi finge höra sanningen i så pass god tid. *Springer mot dörren, öppnar den och ropar:)* Pärönqvist, följ med tillbaks!

(Högstedt stultar undan några steg och de två andra komma in.)

Pärönqvist: Skall ackorderingen ändras om med samma?

Högstedt; Ja, hör du, hvad vill det här säga, står du och ljuger mig midt i ögonen?

Pärönqvist: Inte hvad jag vet, hur så?

Högstedt: Jag har fått veta att ni äro flera syskon, är det sannt det?

Pärönqvist: Ja, jag har tre systrar: Annalena, Bertha och Petronella, som är gift med — — —

Högstedt: *(afbrytande)* Det angår mej inte! Har du fått de tre systrarne sen i jäns? Försök inte att krångla åt dig vår dotter med några knep. *(Rasande)* Tala sanning, annars vet jag inte hvad jag gör.

Pärönqvist: Ni frågade mig om jag var enda son, och det medgaf jag. Är det annars något, så var god och kläm fram, här vid lag går det ju att ändra, hvad vi ackorderade om.

Högstedt: Och vidare: har du inte gjort från dig exercisen heller? Då är du inte tjänlig att bli måg här i huset.

Pärönqvist: Är detta ett fel, då få vi låta alltsammans gå tillbaka.

Högstedt: Hvad säger du, mor, ska vi slopa alltihop? Är Lisett hemma, får väl hon afgöra det.

Frun: Ja, hon står ju där. (*Pekar åt dörren.*)
 Lisett, kom in!

Högstedt: Vi ha en bra karl här, som du kan få till gubbe, om så är. Hur tycker du, kan vi göra någon affär, då han skall bort på exercis om fjorton dar?

Lisett: Det var skada det. Jag kan ju vänta tills han gjort ifrån sig.

Päronqvist: Är detta fröken Högstedt (*pekar åt Lisett*) då skall jag be, att jag får komma härifrån så snart som möjligt.

Högstedt: En flicka, som är god om femtio tusen kronor, skulle inte hon duga åt er, om hon också ej ser så bra ut?

Päronqvist: Skulle jag gifta mig för penningar, så vore hon ett mönster utan jämförelse, men om man vill ha en tös, som ser ut för något, då vill jag spara så länge.

Frun: Nog är det gräsligt, att folk kan vara så kinkiga. Jag ber herr Päronqvist vara god och ta sig en vacker fattigklapp, få vi se hvad det ger att lefva af. (*Ropar hädiskt.*) Ni har skymfat oss och vår dotter, ni skulle kastas i fängelse!

Jerk: Jag skall be att få nämna, att det finns flera mågar att välja på, så att Päronqvist ej behöver ta någon, som han ej vill ha, och ni får nog en som passar bättre än han.

Päronqvist: Jag ber om ursäkt, att jag vållat er så stort besvär, men jag önskar er bättre lycka nästa gång. Adjö, Lisett, adjö herrskapet Högstedt. Adjö. (*Päronqvist öppnar dörren och går.*)

(*Jerk går åt dörren, men stannar i dörröppningen och frågar.*) Skall jag hämta nästa man?

Högstedt: Javisst, javisst, annars går du miste om det jag lofvade dig. (*Jerk går ut.*)

(*Högstedt går till dörren och tittar ut, men kommer strax in och säger.*) Den där var en riktig fåhund, en inpiskad rackare. Tvi vale!

Frun: Ja, den där vill jag inte ha för något pris.

Lisett, servera oss litet kaffe att skölja ned harmen med. (*Lisett går ut.*)

(*Det knackar på dörren. Fru:*) Stig in!

(*En arbetsklädd yngling, Rosén kommer in, helsar artigt och frågar:* Är det här Stulta-Nils bor?

Högstedt: Vi känna ingen med detta namn och i denna byn bor det inte någon som heter så, men söker du för detta kapten Nils Högstedt, så står jag till tjänst.

Rosén: Jag har nog gått fel då.

Högstedt: Hvad ville ni den karlen då?

Rosén: Jo, jag har hört att han ville ha en måg, och jag tankte titta in ett ryck. Inte för det att jag kan tro, att det blir någon affär af, men det hade varit roligt att se härligheten. Han lär ha vunnit pengar på lotteri.

Högstedt: Ni tänkte halft om halft att bli den lycklige?

Rosén: Jag ville åtminstone se och höra, om det var sanning. Jag är ju ledig till äktenskap om det kniper, och ifall partiet skulle se gynnsamt ut.

Högstedt: Nå, hvad heter ni, om jag skulle vara näsvis?

Rosén: Jag heter Rosén. Annars är jag här vid landtbruksmötet för att profdika och profplöja, och så hade vi utställt en del spannmål, som jag fick första pris för.

Fru: Rosén är kanske ifrån Ryttharheden och son till en för detta barnmorska.

Rosén: Det stämmer precis.

Högstedt: Nå, Rosén har gjort ifrån sig exercisen.

Rosén: Ja, för två år sedan.

Högstedt: Och är hemmansegare?

Rosén: På sätt och vis. I vår skall min bror ta hand om gården, och då kan jag få lof att söka mig något annat. Det var därför — —

Högstedt: Då får Rosén lösen af sin bror och kunde börja litet på egen hand.

Rosén: Ja, just så. Nej, jag sitter här och pratar alldeles för länge; jag måste gå.

Frun: Herr Rosén kunde ju dricka en kopp kaffe här, efter som det är kaffedags. Lisett! — — Lisett!! (*hon visar sig i dörren*). Kom med kaffe åt oss, vi ha blifvit en till, som du ser.

Lisett: Ja, om en kort stund.

Högstedt: Det är nu så, att vi också ha en dotter som är giftasvuxen, och vi behöfde också en måg. Kanske Rosén skall tänka på den saken. Vi ha endast ett barn, och vi önskar att få en ordentlig hemmansbrukare, som kan sköta jordbruket och oss på våra gamla dar. Hon är ju inte så barfotad heller.

Rosén: Kors, sånt befängt påhitt man kan råka ut för. Det skulle vara intressant att få göra eder dotters bekantskap.

Frun: Nåja. Detta kan väl låta sig göra.

Rosén: Tack, då skall jag lugna mig en stund till.

Högstedt: Nu är det så, att vår betjänt Jerk skall flytta ifrån oss, sedan han också vunnit på lotteri och kan ta sig fram oss förutan, och då har jag tänkt, att det skulle passa bra att få en måg i stället.

Rosén: Alldeles riktigt ja. För min del är jag ledig hvilken dag som helst.

(*Jerk kommer in på scenen, men låtsar sig inte se Rosén, gör ställningssteg, honnör och säger:*) Herr kaptan, det är alldeles omöjligt att få tag i den andra. Han var nyss ute på landtbruksmötet, men nu är han försvunnen. Jag tror, att han gått hem. Det var nog skada det, för se om han precis inte är så rik, så lär det vara en förbaskadt hyggelig karl. Jag skall väl gå ut igen ett slag, kanske det skall lyckas mig att få fatt i honom. (*Vänder sig så åt det håll, där Rosén sitter och uibrister:*) Han är ju här, karlen. Hvad jag har sökt efter er. Hur har ni fått veta, att det var här?

Rosén: Hur är då detta att förstå. är jag ändå hos Stulta-Nils?

Jerk: Ni är hos *kaptén Högstedts*. Om någon har något annat namn på stället, hör inte hit.

Högstedt: Man kan bli alldeles topp tunnor rasande för mindre. Om jag visste, hvem som satt det namnet på oss, skulle jag klistra ihop munnen på honom.

Jerk: Är det nu godt och väl, så att jag får slå mig i ro för den här affären. Om så är, så går jag ut och ger återbud åt den tredje.

Högstedt: Jag hoppas, att du nu inte vidare behöfver ordna i den här affären. Tack, Jerk. I morgon — — — (*Jerk går ut.*)

Frun: Han är en dummerjös, den der Jerk, och det vore inte en dag för tidigt, om vi blef af med honom.

(*Lisett kommer in med kaffe och sätter det på skrifbordet.*)

Frun: Det var bra. Det går lättare att språkas vid, när man får en tår. Herr Rosén är väl nykterhetskarl, kan jag tro.

Rosén: Rusdrycker har jag aldrig smakat.

Frun: Då ha vi full orsak att känna oss belåtna, ifall herr Rosén skulle vilja göra oss den äran.

Rosén: Jo, med största nöje. Är inte fröken Högstedt hemma, så att jag på samma gång kan få göra hennes bekantskap.

Frun: Hå, hå, vi ha inte presenterat er ännu. Här ha vi vår dotter, hon heter Lisett. (*Vänd till dottern:*) Vi ha en friare här må du tro.

Lisett: Jaså, är det så. Är det mig det gäller? (*Lisett står och bligar på Rosén.*)

Rosén: Nu skämtar herrskapet kan jag tro. Det är väl inte — — (*Rosén blir utom sig. Tittar ömsom på Lisett, ömsom på frun.*) Är det verkligen er dotter?

Frun: Alldeles säkert. Hon har ett föga tilltalande yttre, men hon är till sitt inre en rar och trefflig tös. Kanske litet blyg, men det är heller inte så farligt.

Rosén: Jag känner mig mycket smickrad af eder vänlighet, men är för tillfället hindrad att ordna vidare i den här affären.

Frun: (*Utom sig.*) Snälla Rosén, ni menar väl inte att — — —

Högstedt: Blir det återigen samma fördömda spektakel. Duger inte Lisett, med sina 50,000 kr. åt en vanlig arbetare, då vet inte jag. Seså, krängla nu inte.

Rosén: Jag ber att — —

Högstedt: Men jag vill inte höra några undanflygter, kom ihåg det.

Frun: Snälla, beskedliga Rosén, ni kommer att trifvas så bra här, och Lisett blir alldeles säkert en treflig fru. Hör nu, vi lämna er ensamma en stund, ni unga, och jag är säker på att ni blir kära i hvarandra.

Rosén: Tack frun, men jag säger alldeles ifrån.

Högstedt: Anacka! Samma historia igen. Jag skall tala om för Rosén att — att, att, att (*häftigt*) nästa gång du kommer hit, då är det för sent, och det är inte mer än rätt åt dig. Gå härifrån och det fortare än vanligt. (*Kör ut honom.*)

Lisett: (*gråtande.*) Jag blir nog utan fästman jag! Oj, oj, oj. Åh, att jag inte fick den där heller. (*Gråter högljudt.*)

(*Ridån faller.*)

(*Scenen föreställer ett annat rum hos herrskapet Högstedt. Lisett och Lidner sitta och samtala på hvar sin sida.*)

Lidner: Det är så, att när man får gå ur gård och i gård och bara envisas med folk och sällan får sälja något, blir man trött af hela världen. Jag har tänkt att slå mig i ro, bara jag visste hvar jag skulle hamna. Jag har ofta tänkt på dig Lisett och i dag föll det mig in att jag skulle höra med dig, om du vill som jag.

Lisett: Ja, det beror väl på, om det är något, som låter sig göra.

Lidner: Jo, ser du, jag önskar, att du skulle säga ja på en fråga.

Lisett: Hvilken fråga då? Du törs väl säga ut.

Lidner: Vill du bli min fästmö? *(Flyttar stolen intill henne och fattar hennes hand.)*

Lisett: Det kommer så oväntadt, så jag vet inte hvad jag skall svara. Jag brukar tala med pappa och mamma, när det är någonting, som jag inte förstår sjelf.

Lidner: Det här blir ju egentligen en sak oss emellan. Jag tycker, att vi skulle passa så bra ihop, och då finge jag något säkrare att hålla mig till, och du finge en gubbe förstår du.

Lisett: Om jag visste — — Måste jag svara alldeles med det samma? För min del har jag just ingenting emot det, men — —

Lidner: Inga om och men. Din pappa behöfver hjälp, och du och jag vi skola nog komma så bra öfverens. Tror du inte det?

Lisett: Jo, visst tror jag det. *(Tittar åt Lidner och ser så lycklig ut.)*

Lidner: *(Fattar henne om lifvet och säger:)* Då är du för evigt min. Jag blir så lycklig om du säger det der ordet, som jag ber om. Säg ja, min älskade!

(Det hörs att någon går i rummet intill och herr och fru Högstedt komma in.)

Fru n: *(Förlägen:)* Nu pappa skall du få se på annat. *(De älskande flytta sig hastigt från hvarandra.)* Hvem har lofvat er att göra så der? Akta er ni. *(Lidner stiger upp.)*

Högstedt: Är det i lofliga ärenden, herrn är ute?

Lidner: Jag ber om ursäkt, att jag slog mig ner en stund hos fröken Högstedt. Det är inte fråga om någon kurtis bakom föräldrarnes rygg, utan jag har ett ärligt ärende.

Högstedt: Är det inte kurtis att sitta så där.

Lidner: Jag förmodar att herrskapet ha varit unga själfva en gång och kanske också suttit som vi.

Högstedt: Men det där tyder på, att du ville åt flickan på något sätt.

Lidner: Det är, rent ut sagt, i det ärendet jag är ute. Jag är här för att anhålla om hennes hand, och jag har delvis erhållit förhoppning om att lyckas.

Högstedt: Jaså, det är på det viset, men i det här huset är det mor och jag som bestämmer, när det gäller så viktiga saker.

Lidner: Men herrskapet torde ursäkta att frågan diskuteras i första hand af de unga för att i andra hand hänskjutas till far och mor.

Högstedt: Nog kan detta vara genaste vägen, men härvidlag torde mor och jag ha andra åsigter. Jag har tänkt mig, att vi skall ha en måg, som är van vid jordbruk och hästar och göromål inom ett hus, men du, förstår jag, hör till något annat yrke. Var det inte du som reste i gödningsämnen och dylikt för en tid sedan?

Lidner: Alldeles riktigt.

Högstedt: Då kan du inte passa till måg här, för vi ska föda oss med våra händers arbete.

Lidner: Men det är nu så, herr kaptén, att jag i alla händelser beslutat mig för att upphöra med handelsyrket.

Högstedt: Du har väl haft affär, gjort session och slutligen blifvit profryttare, som det brukar vara.

Lidner: Nej, jag har stått i affär förut, innan jag började resa för den där firman.

Frun: Jag tviflar inte på, att herr Lidner är en resonlig och beskedlig gentleman, och har fullt allvar med sitt frieri. Och under sådana förhållanden få vi inte stå hindrande i vägen.

Högstedt: Men vi äro skyldiga se till, att flickan får en karl, som inte kalasar slut på allt vi ha och mera till.

Lidner: Jag har nog fått vänja mig vid att

sköta mina styfrar, och det är inte många kronor jag har fäst upp.

Högstedt: Emellertid förstår jag, att du är lik andra profryttare i det fallet, att du super, då du tycker det passar.

Lidner: Något, men högst litet.

Frun: I det här huset ha vi alla aflagt nykterhetslöftet, och vi vilja inte anförtro vår dotter åt någon, som inte är absolutist.

Högstedt: Jag är af samma åsigt.

Lidner: Jag har tänkt att skriva in mig i en nykterhetsförening, hur det än blir, så i det fallet är det visst ingen fara.

Högstedt: I alla fall får Lisett söka sig en annan, jag är helt och hållet mot det här. Nog får en flicka, som är god om femtitusen kronor, en likare fästman än en profryttare.

Lidner: Kaptén Högstedt torde ursäktas, att en profryttare aldrig hör nej, och jag har varit ute så pass mycket, att jag nog fått in den trallen.

Högstedt: Men jag å min sida har också för princip, att stå fast vid hvad jag säger.

Lisett: Men — — pappa, var inte motsträfvig, ni vet ju, allt vi suttit hårdt att få någon.

Högstedt: (*Afsides till Lisett:*) Fördumma dej inte! Tycker du att det passar för oss att ta en profryttare till måg? Visst inte!

Frun: Aldeles som du vill.

Lisett: Bara pappa inte ångrar sig sedan.

Lidner: Har herrskapet någon annan på val så — — Annars tycker jag att jag skulle trifvas så bra här, och jag är säker på att Lisett och jag komma att lefva lyckliga tillsammans.

Frun: Vi låta henne säga sjelf!

Lisett: Jag tycker, att jag vill ha Lidner.

Högstedt: Nå, då är det väl orätt af mig att lägga mig emot. (*Utropar barskt:*) Tag då, i herrans namn, hvarandra!

(*Ridån faller.*)

K. S. Haglöf, Alsbäck, Borlänge,

har å eget förlag utgifvit följande

Dramatiska böcker:

- Lars Jonsa och hans käring.** Dramatiserad skildring i 2 afdeln. för 5 personer. 25 öre.
- När Stulta-Nils skulle ha måg.** Komed i 3 afdeln. för 7 personer. 40 öre.
- Högmod går för fall.** Drama i 3 afdeln. för 4 personer. 25 öre.
- Farbror Linds frieri.** Lustspel i 4 afdeln. för 4 personer. 25 öre.
- I valet och kvalet.** Dramatiserad skildring ur lifvet för 6 personer. 25 öre.
- Kärlek och hämd.** Komed i 3 afdeln. för 6 personer. 40 öre.
- Svartsjuka flickor.** Kärleksdrama i 3 afdeln. för 4 personer. 20 öre.
- Anders Jansas slutbref från Stina.** Monolog med sång för 1 person. 20 öre.
- Nyårstablå,** afsedd för nyårsvakor, 3 personer. 20 öre.
- Grosshandlarfamiljen.** Drama för 7 personer. 25 öre.
- Tvänne mindre dramatiska pjäser.** 25 öre.
- Allvar, munterhet och sång.** 75 öre. Boken innehåller poem, vexelpoem, prosa, landsmål och små dramatiska pjäser.
- Vers och prosa för fäster och samkväm.** 65 öre.

OBS.! Då någon pjäs skall läras in och flera ex. tages af samma bok, lemnas den betydligt billigare.

OBS.! Böckerna levereras fraktfritt. Vid postförskott tillkommer dock 10 öre per sändning.

Skrif alltid tydlig adress!

+ schweiner
Group

10000000025479

LÄSESALSLÄN

Kungliga biblioteket

